

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Tdo/69/2024                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 2120010152                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 04.12.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Petr Kaňa                |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:2120010152.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kaňa a členov senátu JUDr. Jany Kostolanskej a JUDr. Emila Dubňanského na neverejnom zasadnutí konanom 4. decembra 2024 v Bratislave, v trestnej veci obvineného V. G. pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného V. G. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 8. februára 2024, sp. zn. 5To/53/2023, takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sa dovolanie obvineného V. G. o d m i e t a.

### Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava (ďalej tiež „súd I. stupňa“) z 23. marca 2021, sp. zn. 6T/4/2020, bol obvinený V. G. uznaný za vinného pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

dňa 05.02.2018 v čase približne medzi 20:00 hod. až 21:10 hod. v meste Y. na E. ulici č. XX na X. poschodí v byte č. X po predchádzajúcej hádke dvakrát bodol kuchynským nožom minimálnej šírky 2 cm násilím strednej až vysokej intenzity svoju družku - poškodenú E. G. do ľavej bočnej strany hrudníka v oblasti 4. až 5. medzirebria v zadnej pazuchovej čiare, v dôsledku čoho poškodená E. G. utrpela zranenie, a to dve bodné rany na bočnej strane hrudníka vľavo, poranenie vnútro hrudného orgánu - pľúc vľavo s priamym ohrozením života a voľný vzduch v hrudnej dutine - pneumotorax vľavo, ktoré si vyžadovalo dobu liečby s celkovou dĺžkou 4 týždne.

Za to súd I. stupňa obvinenému uložil podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona pri aplikácii § 38 ods. 2, § 37 písm. m), § 38 ods. 4, § 42 ods. 1 a § 41 ods. 2 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov s tým, že podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona obvineného zaradil na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výroky o treste uložené obvinenému rozsudkom Okresného súdu Trnava z 11. júna 2020, sp. zn. 9T/20/2019 a trestným rozkazom Okresného súdu Trnava zo 14. októbra 2020, sp. zn. 3T/30/2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

V adhéznom výroku podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodenej - UNION zdravotná poisťovňa, a.s., škodu v sume 1 343,79 eur.

Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „odvolací súd“) na podklade odvolania obvineného uznesením z 18. novembra 2021, sp. zn. 5To/47/2021, podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c), ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Okresný súd Trnava následne rozsudkom z 26. januára 2023, sp. zn. 6T/4/2020, podľa § 166 Trestného poriadku na základe nezmenených výrokov o vine a náhrade škody uvedených v rozsudku Okresného súdu Trnava z 23. marca 2021, sp. zn. 6T/4/2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 18. novembra 2021, sp. zn. 5To/47/2021, obvinenému podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona a s použitím § 42 ods. 1 a § 41 ods. 2 Trestného zákona, uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona obvineného na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výroky o treste uložené obvinenému rozsudkom Okresného súdu Trnava z 11. júna 2020, sp. zn. 9T/20/2019, trestným rozkazom Okresného súdu Trnava zo 14. októbra 2020, sp. zn. 3T/30/2020 a rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 15. marca 2021, sp. zn. 8T/82/2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Na podklade odvolania obvineného Krajský súd v Trnave rozsudkom z 8. februára 2024, sp. zn. 5To/53/2023 (ďalej tiež „napadnutý rozsudok“) podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému podľa § 166 Trestného poriadku, na základe nezmeneného výroku o vine a náhrade škody uvedených v rozsudku Okresného súdu Trnava z 23. marca 2021, sp. zn. 6T/4/2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 18. novembra 2021, sp. zn. 5To/47/2021, právoplatným 18. novembra 2021, uložil podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona a s použitím § 42 ods. 1 a § 41 ods. 2 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov s tým, že podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona obvineného zaradil na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona odvolací súd zrušil výroky o treste uložené obvinenému:

- rozsudkom Okresného súdu Trnava z 11. júna 2020, sp. zn. 9T/20/2019,
- trestným rozkazom Okresného súdu Trnava zo 14. októbra 2020, sp. zn. 3T/30/2020,
- rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 15. marca 2021, sp. zn. 8T/82/2020,
- trestným rozkazom Okresného súdu Senica z 25. januára 2023, sp. zn. 2T/64/2022,
- trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo 17. februára 2023, sp. zn. 15T/60/2022,

ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

\* \* \*

Proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 8. februára 2024, sp. zn. 5To/53/2023, podal 9. apríla 2024 prostredníctvom pošty na súde I. stupňa dovolanie obvinený V. G., v ktorom uviedol, že s uloženým trestom nesúhlasí a využíva svoje právo podať dovolanie. Ostatné dôvody dovolania podá až po

rozhovore s prideleným advokátom, o ustanovenie ktorého požiadal osobitným podaním.

V odôvodnení dovolania, podaného prostredníctvom jemu ustanoveného obhajcu (JUDr. Ing. Dušan Grman) elektronickým podaním podpísaným s kvalifikovaným elektronickým podpisom z 27. septembra 2024, uplatnil dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

Namietal v ňom, že prvostupňový aj odvolací súd nesprávne právne posúdili zistený skutok s ohľadom na to, že nielenže nesprávne vyhodnotili zabezpečené dôkazy, ale navyše ani nezabezpečili dôkazy, ktoré navrhoval už v prípravnom konaní a ktoré mali svedčiť o jeho nevine. Súdny týmto postupom vykonal dokazovanie tendenčne, t. j. jednostranne s cieľom usvedčiť ho zo žalovaného skutku, čím bolo zásadným spôsobom porušené právo na jeho obhajobu. K porušeniu práva na obhajobu došlo aj tým, že ustanovený obhajca nevykonával riadne jeho obhajobu, rozoberajúc následne právo na obhajobu vo svetle článku 6 ods. 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Ustanovený obhajca neplnil svoje povinnosti náležite a nedodržiaval zákonom stanovené povinnosti. V priebehu konania ho nenavštívil vo výkone trestu, čím mu bolo znemožnené riadne sa pripraviť na obhajobu. Dňa 2. novembra 2020 písomne požiadal o zmenu v osobe ustanoveného obhajcu, keďže tento s ním napriek viacerým jeho výzvam odmietol vykonať poradu. Nereagoval na jeho požiadavky a neprišiel za ním ani po opakovaných výzvacích. Tento nedostatok v komunikácii a príprave obhajoby spôsobil, že sa nemohol účinne brániť proti obvineniam, ktoré mu boli vznesené, čím nedodržiaval zásadu lojálnosti a konanie obhajcu nebolo v súlade s povinnosťami, ktoré mu boli uložené zákonom. Obhajca nebol ani dostatočne aktívny pri predkladaní dôkazov, čo obdobne považuje za porušenie práva na obhajobu. Dôkazy, ktoré mohli preukázať jeho nevinu alebo zmierniť závažnosť skutku, tak nemohol uplatniť - neboli riadne navrhnuté po podaní obžaloby. Počas hlavného pojednávania navrhol vypočuť znalcov, ktorí by mohli vyjadriť odborný názor na závažnosť zranení poškodenej. Z dôvodu pasívneho prístupu jeho obhajcu nesprávne navrhol vypočuť iného znalca Mgr. V. G., namiesto znalca MUDr. H.

Ďalším pochybením bolo, že súd nevenoval dostatočnú pozornosť návrhom na doplnenie dokazovania, ktoré predložil. Tieto návrhy boli ignorované, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces a porušeniu zásady kontradiktórnosti konania.

Napadnuté rozhodnutia súdov sú založené na nesprávnom právnom posúdení skutku, a to nielen z hľadiska jeho údajného úmyslu, ale aj z dôvodu nesprávneho posúdenia samotného skutkového stavu. Od začiatku konania popieral, že by sa skutku dopustil, a nikdy sa k tomu nepriznal. Žiadnym spôsobom nebolo preukázané, že mal úmysel spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví poškodenej, alebo že sa vôbec podieľal na jej zranení. Trestný čin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu vyžaduje, aby bolo jednoznačne preukázané, že páchateľ mal v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví a jeho konanie smerovalo k naplneniu tohto úmyslu. V jeho prípade však súd nevykonával žiaden dôkaz, ktorý by jednoznačne preukazoval, že konal s úmyslom spôsobiť poškodenej akékoľvek zranenie, a to ani v štádiu pokusu. Znalecký posudok nepreukazuje, že zranenie poškodenej malo trvalé následky, alebo viedlo k závažnému poškodeniu základných životných funkcií, čo by bolo potrebné na naplnenie skutkovej podstaty ťažkej ujmy na zdraví podľa § 155 Trestného zákona. Z výpovede poškodenej E. G. nevyplýva, že by jej mal úmysel spôsobiť zranenie. Jej výpoveď nepreukázala, že by sa dopustil skutku, za ktorý bol odsúdený. Z tohto dôvodu trvá na tom, že súd nesprávne posúdil skutkový stav a jeho údajný úmysel spáchať trestný čin.

Následne rozoberá judikatúru slovenských súdov a Európskeho súdu pre ľudské práva vo vzťahu k úmyslu páchateľa spáchať trestný čin. Subjektívny úmysel nebol v jeho prípade preukázaný, keďže nebol osobou, ktorá sa dopustila skutku, a teda nemohlo dôjsť k preukázaniu jeho úmyslu konať v smere, ktorým by naplnil znaky konkrétneho trestného činu.

V ďalšom uvádza podrobné argumenty prečo dôkazný stav nebol správne vyhodnotený. Ani poškodená ani žiaden iný svedok v konaní nepotvrdili jeho priamu účasť na skutku. V konaní nebol ustálený spôsob, akým došlo k vzniku zranenia poškodenej. Znalec MUDr. H. pripustil viacero možností ako mohli tieto

zranenia vzniknúť, ale nedokázal jednoznačne určiť, že by bol priamo zodpovedný za spôsobenie týchto zranení. Zranenia, ktoré mali byť spôsobené, nemali charakter ťažkého ublíženia na zdraví v zmysle Trestného zákona. Nie je jasné z akých dôvodov by mal mať úmysel poškodiť poškodenú za vedomú lož, alebo motiváciu jej úmyselne ublížiť. Súčasne poukazuje na výpovede svedka S. I., kamerové záznamy, fotodokumentáciu z miesta činu a výpovede policajtov. Tvrdí, že skutkový stav nebol správne posúdený a dôkazy predložené v priebehu konania nepreukazujú jeho vinu nad rámec rozumnej pochybnosti.

Trest mu uložený považuje za neprimeraný a neodôvodnený vzhľadom na skutkový stav veci. Súdy v jeho prípade neprihliadali na viaceré poľahčujúce okolnosti, ktoré mali byť zohľadnené pri výmere trestu, a uložený trest bol tak výrazne prísnejší než by bol primeraný v danej situácii. Trest odňatia slobody v trvaní siedmich rokov a šiestich mesiacov je neprimeraný prísny, vzhľadom najmä k tomu, že nedošlo k dokonaniu trestného činu a skutok bol posúdený ako pokus. Poukazuje aj na § 39 ods. 1 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu, pričom v jeho prípade bolo možné prihliadať na skutočnosť, že nebol v minulosti opakovane trestaný za podobné trestné činy, ako aj na fakt, že jeho konanie nebolo vopred plánované, ale vzniklo ako reakcia na okamžitú situáciu. Uložený trest má neprimeraný dopad na jeho osobný a rodinný život. Súdy nebrali do úvahy, že má záväzky voči svojej rodine a že dlhodobý trest odňatia slobody by mal ničivé následky nielen pre neho, ale aj na jeho blízkych.

Súdy nesprávne posúdili jeho návrhy na doplnenie dokazovania, ktoré predložil v priebehu konania. Navrhol ďalšie dôkazy, ktoré by mohli objasniť skutkový stav, avšak súd tieto návrhy ignoroval. Jedným z kľúčových dôkazov bolo predvolanie ďalších svedkov, ktorí by mohli potvrdiť, že medzi ním a poškodenou došlo k hádke, avšak táto hádka nebola dostatočne intenzívna na to, aby bol motivovaný k závažnému násiliu.

Podľa Trestného poriadku je povinnosťou súdu prihliadať na všetky dôkazy, ktoré by mohli mať vplyv na výsledok konania. V jeho prípade však súd nebral dostatočne do úvahy dôkazy, ktoré by mohli oslabiť váhu obvinení voči nemu. Ignorovanie týchto návrhov predstavuje zásadné porušenie práva na spravodlivý proces a spravodlivé prejednanie veci.

Na základe týchto skutočností žiada dovolací súd s poukazom na § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku vydať rozsudok, ktorým zruší rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5To/33/2023 (pozn.: správne má byť 5To/53/2023) z 8. februára 2023, ako aj rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn. 6T/4/2020 z 26. januára 2023, ako aj uznesenie Krajského súdu Trnava, sp. zn. 5To/47/2021 z 18. novembra 2021 a rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn. 6T/4/2020 z 23. marca 2021 a vec vráti prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

\* \* \*

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava v písomnom vyjadrení k dovolaniu vyslovila názor, že vecným posúdením podaného dovolania možno dôjsť k jednoznačnému záveru, že v danom prípade dovolateľ uplatnil dovolacie dôvody, ktoré nie sú naplnené. Druhostupňový súd, rešpektujúc práva obvineného, sa vo svojom rozhodnutí dostatočne a v potrebnom rozsahu vysporiadal so všetkými ním uplatnenými námietkami, pričom s rozhodnutím odvolacieho súdu sa v plnej miere stotožňuje.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedla, že tento možno naplniť len prípade, že sa porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom prejaví na postavení obvineného v trestnom konaní. Tento dovolací dôvod v zásade nie je naplnený skutočnosťou, že obhajca nenavštívil obvineného vo výkone trestu. Obvinený mal možnosť radiť sa so svojím obhajcom aj pri úkonoch, resp. v rámci súdneho konania, čo žiadnym spôsobom obvinený nenamieta. Obvinený zmätočne uvádza, že jeho obhajca nenavrhol dôkazy, ktoré mohli svedčiť v jeho prospech a poukazuje na pasívny prístup obhajcu. Práve ustanovený obhajca na pojednávaní dňa 19. mája 2020 navrhol vykonať výsluch znalca MUDr. H., čo súd akceptoval a tohto znalca vypočul na hlavnom pojednávaní konanom 2. júla 2020 za prítomnosti obžalovaného, ktorý napriek poskytnutej možnosti vypočuť tohto znalca túto nevyužil. Až

následne sa podaním z decembra 2020 domáhal zmeny obhajcu z dôvodu, že je nespokojný s výkonom jeho obhajoby, lebo ho nenavštívil vo výkone trestu a obžalovaný má pocit, že nemá záujem vykonávať jeho obhajobu. S týmto podaním sa súd dostatočne zaoberal a na pojednávaní 10. decembra 2020 o tom aj rozhodol. Práve na tomto pojednávaní obvinený výslovne nesúhlasil s čítaním znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ, v dôsledku čoho bol na ďalšie hlavné pojednávanie predvolaný znalec Mgr. V. G., ku ktorému obvinený uviedol, že on netrvá na výsluchu tohto znalca, ale chce klásť otázky MUDr. H.. Najvyšší súd Slovenskej republiky, vo vzťahu k námietke založenej na nespokojnosti s kvalitou poskytovanej právnej pomoci zo strany obhajcu, vo svojej rozhodovacej praxi opakovane uviedol, že predmetom prieskumu nie je spôsob výkonu tzv. formálnej obhajoby, pretože ide o výlučný vzťah medzi advokátom a jeho klientom, pričom pokiaľ by sa nedostatočný výkon obhajoby považoval za zásadné porušenie práva na obhajobu, viedlo by to k neprípustnému rozšíreniu tohto dovolacieho dôvodu o každý prípad, keby sa obvinený domnieval, že jeho obhajca niečo zanedbal alebo si neplnil svoje povinnosti dostatočným spôsobom, k čomu uviedol viacero rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Obdobným spôsobom sa k tejto otázke vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, k čomu cituje aj nosné myšlienky z viacerých jeho rozhodnutí zaoberajúcich sa touto otázkou.

Obvinený žiadnym spôsobom nekonkretizoval o aké návrhy na doplnenie dokazovania malo ísť, resp. ku ktorým jeho návrhom súd nezaujal stanovisko. Je názoru, že súdy sa vysporiadali dostatočným spôsobom so všetkými návrhmi a podaniami obvineného.

Obvinený síce uplatnil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, avšak nekonkretizoval žiadny takýto dôkaz. Tento dovolací dôvod taktiež nie je naplnený automaticky v prípadoch, keď súd nevykonával dôkazy navrhnuté stranou a tiež ani v prípade, keď súd hodnotil dôkazy spôsobom nesúladiť s mienkou obvineného.

Väčšia časť dovolacej argumentácie obvineného sa týka najmä spochybňovania správnosti použitej právnej kvalifikácie skutku, pre ktorý bol uznaný za vinného, a to v nadväznosti na podľa neho nesprávne zistený a vyhodnotený skutkový stav. Ak obvinený polemizuje nad správnosťou a úplnosťou zisteného skutkového stavu, možno uviesť, že hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý by zodpovedal práve predstavám obvineného, nepatrí pod žiadny dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Trest bol uložený v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe a je takého druhu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin pripúšťa. Subjektívne posúdenie uloženého trestu, ako neprimerane prísneho, obvineným nemožno subsumovať pod žiaden z dovolacích dôvodov.

Ku skutočnostiam uvádzaných obvineným v dovolaní konštatuje, že ide jednak sčasti o repetíciu argumentácie obsiahnutej v ňom podaných odvolaniach, na ktorú krajský súd dal dostatočnú, zrozumiteľnú a vecne a právne správnu odpoveď v odvolaní napadnutých rozhodnutiach, s ktorou sa plnom rozsahu stotožnila, a preto na ne v tejto časti svojho vyjadrenia odkázala. Súdnymi inštanciami bol dostatočne zistený skutkový stav veci, tento bol správne právne posúdený subsumpciou pod konkrétnu skutkovú podstatu trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona, a obvinenému bol uložený zákonný druh trestu v primeranej výške.

Vzhľadom na tieto okolnosti navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného V. G. odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

\* \* \*

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) primárne skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v

zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde na to určenom (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že boli splnené aj podmienky uvedené v § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd pripomína, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je ako dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytýkaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Poznamenáva tiež, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu.

S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

\* \* \*

Dovolací súd, posudzujúc dovolanie obvineného v uvedených intenciách, zohľadňujúc aj ním samým formulovanú argumentáciu vo vyššie označenom písomnom podaní, konštatuje, že obvinený v dovolaní uplatnil, či už priamo alebo v rámci vecnej argumentácie, dovolacie dôvody upravené v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) , písm. i) Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je naplnený, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu, a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení (príkladmo viď § 34 a nasl., pokiaľ ide o obvineného, resp. § 44 a nasl. Trestného poriadku, čo sa týka obhajcu a pod.), ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva na obhajobu, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. Takýmto zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Trestného poriadku, ktoré by mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Možno zovšeobecniť, že až takéto kvalifikované porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom môže byť dôvodom na konštatáciu porušenia práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, pričom predmetné porušenie musí mať vzhľadom na vyššie uvádzané konkrétne okolnosti prípadu aj podstatný vplyv na výsledok konania - tzn. na rozhodnutie vo veci samej. Zásadným je v tomto smere záver, že právo na obhajobu v zmysle označeného dôvodu dovolania je potrebné chápať

ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného, resp. aj prostredníctvom jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku).

Zároveň by bolo možné hovoriť o porušení práva obvineného na obhajobu v prípade, ak by sa súdy vôbec nezaoberali jeho návrhmi vo vzťahu k navrhnutým dôkazom, prípadne ak by na určité, pre rozhodnutie relevantné skutočnosti nedostal odpoveď.

Dovolací súd vo vzťahu k námietke založenej na nespokojnosti s kvalitou poskytovanej právnej pomoci zo strany ustanoveného obhajcu vo svojej rozhodovacej praxi opakovane uviedol, že predmetom jeho prieskumu nie je spôsob výkonu tzv. formálnej obhajoby, pretože ide o výlučný vzťah medzi advokátom a jeho klientom (porovnaj napr. s uzneseniami najvyššieho súdu, zo 17. októbra 2012, sp. zn. 3Tdo/26/2012, zo 14. decembra 2017, sp. zn. 5Tdo/71/2017, či s uznesením z 29. marca 2017, sp. zn. 1TdoV/11/2016). Obdobným spôsobom sa k tejto otázke vyjadril Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) , že zákonom zverené povinnosti a oprávnenia advokáta vylučujú, aby všeobecné súdy v rámci trestného konania niesli zodpovednosť za kvalitu poskytovanej právnej pomoci. Úlohou súdov v rámci trestného konania nie je sledovať efektívnosť poskytovanej právnej pomoci, ale ich úlohou je prijatie spravodlivých rozhodnutí založených na zákonom získaní dôkazov, ktoré môže na svoju obhajobu obstaráť aj osoba obvinená z trestného činu za pomoci svojho advokáta (uznesenie ústavného súdu zo 7. februára 2012, sp. zn. III. ÚS 455/2011). Na citované možno primerane nadviazať ešte skôr judikovanými závermi ústavného súdu, v zmysle ktorých od štátneho orgánu (všeobecného súdu) nemožno bez ohľadu na ďalšie okolnosti prípadu vyžadovať, aby bez vonkajšieho podnetu zo strany dotknutého účastníka, preskúmaval kvalitu právnej pomoci poskytovanej zástupcom, ktorého ustanovil štátny orgán (nález ústavného súdu z 22. júla 1997, sp. zn. II. ÚS 26/1996, publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 12/1997).

Z predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že obvinenému bol podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku, z dôvodu uvedeného v § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, ustanovený obhajca, JUDr. Imrich Hrebíček, opatrením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava z 21. mája 2019, sp. zn. 6Tp/22/2019. V priebehu prípravného konania, ako aj konania pred súdom, sa menovaný obhajca osobne a aktívne zúčastňoval úkonov trestného konania vrátane podávania návrhov na doplnenie dokazovania. Obvinený vyjadril nespokojnosť s týmto obhajcom až v podaní, ktoré bolo okresnému súdu doručené 3. decembra 2020, v ktorom uvádzal stratu dôvery k obhajcovi, ktorý ho vôbec nenavštevuje vo výkone trestu. Uvedené zopakoval aj na hlavnom pojednávaní dňa 10. decembra 2020 a dodal, že má pocit, že obhajca nemá záujem vykonávať jeho obhajobu. Súd I. stupňa po vyjadrení obvineného a ustanoveného obhajcu vyhlásil opatrenie podľa § 43 ods. 1 Trestného poriadku, ktorým nebol ustanovený obhajca oslobodený spod povinnosti obhajovať obvineného. Z uvedenej žiadosti a vyjadrenia obvineného pritom vyplýva, že výlučným dôvodom jeho postupu bola nespokojnosť s ustanoveným obhajcom z dôvodu, že s ním nekomunikoval, resp. nenavštevoval ho podľa jeho predstáv. Až po vynesení v poradí prvého odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Trnava z 23. marca 2021, sp. zn. 6T/4/2020, voči ktorému podal obvinený odvolanie, predložil obvinený prostredníctvom ním zvoleného obhajcu Mgr. Ing. Juraja Trokana dňa 14. apríla 2021 plnomocenstvo na zastupovanie v tomto trestnom konaní (obhajca pritom neskôr písomne doplnil aj dôvody odvolania podaného obvineným - čl. 627-8). Vyššia súdna úradníčka Krajského súdu v Trnave na základe toho následne opatrením z 20. októbra 2021, sp. zn. 3T/72/2018, podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku zrušila ustanovenie obhajcu JUDr. Imricha Hrebíčka.

Obvinený bol prakticky v priebehu celého trestného konania, od kedy vznikol dôvod povinnej obhajoby (pretože obvinený sa v určitom čase nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody v inej trestnej veci), zastúpený obhajcom. Súčasne bola plne rešpektovaná vôľa obvineného na zmenu v osobe obhajcu, ktorého si zvolil sám. Hodnotenie aktivity obhajcu, resp. kvality poskytovanej obhajoby nemôže byť len vecou subjektívneho úsudku obvineného, ale musí zodpovedať určitým objektívnym kritériám. Z toho, že spôsob obhajoby nekonvenoval subjektívnym predstavám obvineného a súd neakceptoval jeho žiadosť na zmenu obhajcu, nie je možné vyvodiť záver o zásadnom porušení jeho práva na obhajobu. Je vecou samotného obvineného, jeho postoja k sebe samému a k prejednávanej veci, akú kvalitnú

obhajobu chce mať. Na druhej strane je to vecou etiky obhajcu a jeho vzťahu ku klientovi, či je spôsobilý poskytnúť mu kvalitnú obhajobu. Tieto vzťahy nemôže súd skúmať, nemôže posudzovať kvalitu obhajoby jej porovnávaním medzi dvomi či viacerými obhajcami, lebo výkon advokácie ako slobodného povolania by tým nebol nezávislý. Žiada sa poznamenať, že obvinený má možnosť kedykoľvek v priebehu celého konania zvoliť si obhajcu sám - § 39 ods. 5 Trestného poriadku, resp. § 40 ods. 5 Trestného poriadku - čo obvinený aj využil.

Ak obvinený namieta, že rozsah dokazovania nebol vykonaný v súlade s jeho návrhmi či očakávaniami, ako aj z už vyššie uvedeného vyplýva, za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10, ods. 11 Trestného poriadku, ako aj vlastné hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Napokon aj z uznesenia Krajského súdu v Trnave z 18. novembra 2021, sp. zn. 5To/47/2021 po tom, ako uvedené dovolacie námietky boli obvineným uplatnené aj v rámci odvolacieho konania vyplýva, že už odvolací súd na ne (v bodoch 21, 23 a 24) jasne a zrozumiteľne odpovedal. K neustanoveniu nového obhajcu konštatoval, že žiadosť obžalovaného o výmenu obhajcu, ktorý mu bol súdom ustanovený (JUDr. Imrich Hrebíček) vybavil prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní dňa 10. 12. 2020, keď rozhodol, že podľa § 43 ods. 1 Trestného poriadku tohto obhajcu neoslobodzuje spod povinnosti obhajovať obžalovaného. Vyhlásené uznesenie bolo písomne vyhotovené a nachádza sa v spise na čísle listu 552. Z jeho odôvodnenia vyplýva to, že prvostupňový súd nezistil závažný dôvod, pre ktorý by obhajcu bolo nutné oslobodzovať spod povinnosti obžalovaného obhajovať. Rozdielne pohľady na spôsob vedenia obhajoby takýmto dôvodom nie sú. Prvostupňový súd zároveň nezistil, že by si obhajca dlhodobo neplnil svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú z jeho postavenia v trestnom konaní.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 23. marca 2021 vyplýva, že obvinený v záverečnej fáze dokazovania, na otázku samosudcu, či sú nejaké dôkazy, ktoré navrhoval, na ktorých vykonaní trvá a ktoré súd v priebehu konania nevykonával, odpovedal nie. Keďže dôkazné návrhy nemali ani iné na to oprávnené osoby, okresný súd postupom podľa § 274 ods. 1 Trestného poriadku vyhlásil uznesením dokazovanie za skončené a udelil slovo na záverečné reči. Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania, je končným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania, a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá a teda, že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (R 116/2014).

V súvislosti s vykonaným, resp. nevykonaným dokazovaním, odvolací súd (v naposledy citovanom uznesení) v bodoch 23 a 24 uviedol, že pokiaľ obžalovaný namieta, že v priebehu hlavného pojednávania navrhol vykonávanie dokazovania listom zo dňa 29. 6. 2020, ktorému súd nevyhovel, je potrebné uviesť nasledovné fakty. Uvedeným listom obžalovaný skutočne požiadal o vypočutie troch svedkov a znalca (číslo listu 510). Neskôr, na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 23. 3. 2021, predtým, ako súd vyhlásil dokazovanie za skončené, požiadal sudca prítomného prokurátora a obhajcu o vyjadrenie, či majú návrhy na doplnenie dokazovania, pričom obaja takéto návrhy nemali. Okrem toho sa sudca osobitne opýtal obžalovaného, či sú nejaké dôkazy, ktoré navrhoval, na ktorých vykonaní trvá a ktoré súd v priebehu konania nevykonával. Na túto otázku obžalovaný odpovedal: nie. Z tohto vyjadrenia obžalovaného vyplýva, že nedošlo k situácii, kedy by prvostupňový súd nevyhovel jeho návrhu na vykonanie dokazovania, keď obžalovaný na svojom pôvodnom návrhu zo dňa 29. 6. 2020 už na hlavnom pojednávaní dňa 23. 3. 2021 netrval. Pokiaľ ide o možnosť vypočúť znalca MUDr. H. (ods. 4.2 tohto uznesenia), tento znalec bol predvolaný a vypočutý na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 2. 7. 2020. Súd dal tak prokurátorovi, ako aj obhajcovi a nakoniec aj samotnému žalovanému možnosť vypočúť znalca. Z tohto dôvodu nepovažuje odvolací súd túto sťažnostnú námietku za dôvodnú.

Z uvedeného vyplýva, že aj na túto dovoláciu argumentáciu obvinenému už odvolací súd v pôvodnom konaní poskytol riadnu a adekvátnu odpoveď.

Vyššie uvedenými námietkami obvineného tak dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku naplnený nebol.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku - rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Tento dovolací dôvod predpokladá, že nesúlad so zákonom musí existovať vo vzťahu k dôkazu, na ktorom je rozhodnutie založené, teda dôkazu, ktorý výlučne alebo v rozhodujúcej miere ovplyvnil dovolaním napádané rozhodnutie v jeho podstate. Nezákonnosť vykonanie dôkazu musí nachádzať odraz vo forme negatívneho dopadu na obvineného v samotnom výsledku konania. Nevykonanie dôkazu taktiež nepredstavuje vykonanie dôkazu nezákonným spôsobom a nenaplnia tento dovolací dôvod.

Obvinený v skutočnosti v rámci uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku neoznačil/nekonkretizoval žiadny dôkaz, ktorý by tak spochybňoval, keď vecne k tomuto dôvodu neuviedol akékoľvek argumenty, a už len z tohto dôvodu tak tento dovolací dôvod ani nemohol byť, a teda ani nebol naplnený.

Najvyšší súd pripomína, že v zmysle § 385 Trestného poriadku v spojení s § 374 Trestného poriadku je viazaný obsahom podaného dovolania a v dovolaní špecifikovanými chybami, ktoré dovolateľ označí ako okolnosti, ktoré by mohli, či mali naplniť niektorý z dovolacích dôvodov, pričom nemôže sám iniciatívne zisťovať, nad rámec vecnej argumentácie obvineného, či neexistujú aj iné okolnosti, ktoré by naplnili niektorý z dovolacích dôvodov, a ani na takéto okolnosti (ak aj existujú) reagovať, pokiaľ ich sám dovolateľ neuvedie (nenamieta).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd uvádza, že tento je v zmysle dikcie označeného zákonného ustanovenia naplnený, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa primárne rozumie, že súdmi v pôvodnom konaní ustálený skutok bol vo výroku o vine odsudzujúceho rozhodnutia právne kvalifikovaný ako trestný čin, hoci nenaplnia znaky akéhokoľvek trestného činu, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, než pre aký bol obvinený uznaný za vinného.

Podstatou správneho právneho posúdenia skutku (správnej právnej kvalifikácie) je tak správna aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený (formulovaný v tzv. skutkovej vete odsudzujúceho výroku o vine) v napadnutom rozhodnutí súdu bol z pohľadu zákonných znakov správne subsumovaný (podradený) pod konkrétnu skutkovú podstatu príslušného trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu.

Argumentácia obvineného k tomuto dovolaciemu dôvodu spočívala výlučne v spochybňovaní právnej kvalifikácie zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. c) Trestného zákona spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, dôvodiac, že znalecký posudok nepreukazuje, že by poškodená z pohľadu jej zranení mala trvalé následky, alebo že by u nej došlo k závažnému poškodeniu základných životných funkcií. Taktiež tvrdil, že mu nebol preukázaný úmysel potrebný na naplnenie skutkovej podstaty pokusu o trestný čin. Súčasne tiež uvádzal, že on nebol osobou, ktorá sa skutku dopustila.

Pri právnom posudzovaní konania páchatel'a, ktorým útočil proti zdraviu občana, nie je možné vychádzať len z toho, aká ujma na zdraví poškodeného bola týmto útokom spôsobená, ale je treba prihliadať aj k okolnostiam, za akých sa útok stal, akým predmetom bolo zaútočené a aké nebezpečenstvo pre

napadnutého z útoku hrozilo (R 16/1964).

Skutok, ktorým sa obvinený uznáva za vinného, musí byť v skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal všetkým znakom skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod č. 12/2009).

Podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

Podľa § 155 ods. 2 písm. b) Trestného zákona odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

Podľa § 123 ods. 2, ods. 3 písm. e) Trestného zákona sa ublížením na zdraví na účely tohto zákona rozumie také poškodenie zdravia iného, ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie, počas ktorého bol nie iba na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného; ťažkou ujmu na zdraví sa na účely tohto zákona rozumie len vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie, ktorou je okrem iného aj poškodenie dôležitého orgánu.

Obvinený spochybňuje samotnú správnosť zisteného skutkového stavu a domáha sa záveru, že súdy oboch inštancií v pôvodnom konaní nesprávne vyhodnotili vo veci vykonané dôkazy - najmä znalecký posudok MUDr. M. H., PhD., znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia traumatológia, výpovede poškodenej a ním uvádzaného svedka S. I., ktorí nemali potvrdiť jeho priamu účasť na skutku. Zároveň namietal aj výpovede policajtov S. V. a G. G., založené len na sprostredkovaných informáciách, ktoré ani odvolacím súdom pri ustálení výroku o vine neboli brané do úvahy (viď bod 30 nižšie uvedeného uznesenia Krajského súdu v Trnave). Obvinený tvrdí, že spôsobené zranenia uvedené v skutkovej vete rozsudku okresného súdu sú iba ľahkou ujmu na zdraví. Na uvedené námietky však dostal obvinený podrobnú a vyčerpávajúcu odpoveď v rozsudku súdu I. stupňa z 23. marca 2021 (str. 5 - 6), ako aj v uznesení odvolacieho súdu z 18. novembra 2021, sp. zn. 5To/47/2021 (body 26 až 31).

Z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku však vyplýva, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Je z nej tak zrejmé, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Záver obsiahnutý vo výroku o vine odsudzujúceho rozsudku formulovaný v tzv. skutkovej vete je odrazom procesu hodnotenia vo veci vykonaných dôkazov, ktorý je tak zákonom zverený výlučne súdom v pôvodnom konaní, keď výnimku v tomto smere v rámci dovolacieho konania predstavuje len prípad podania dovolania ministrom spravodlivosti z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, čo však zjavne nie je posudzovaný prípad. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku tak nie je možné, z pohľadu dovolacieho súdu posudzovať správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov v intenciách § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Pri hodnotení dovolacej argumentácie v rámci tohto dovolacieho dôvodu je tak dovolací súd viazaný skutkovými zisteniami formulovanými v tzv. skutkovej vete výroku o vine odsudzujúceho rozsudku. Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietat' že skutok, tak ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2Tdo/73/2012, uverejnené v Zbierke pod č. 47/2014).

Dovolacie námietky obvineného proti spôsobu hodnotenia dôkazov a nenáležite zistenému skutkovému stavu súdmi v pôvodnom konaní tak dovolací súd hodnotil ako nespôsobilé (vecne) naplniť dovolateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Len marginálne preto odvolací súd v závere konštatuje, že skutok spôsobom, ktorým bol ustálený okresným súdom v tzv. skutkovej vete odsudzujúceho výroku o vine (s ktorým sa krajský súd bezo zmeny stotožnil), popisom skutkových okolností vyjadruje namietané zákonné znaky zločinu ublíženia na

zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, spáchanie činu na chránenej osobe -[blízkej osobe -§ 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona], aj konanie v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, pričom v popise skutku v podstatnom (zjednodušene) je vyjadrené, že obvinený po predchádzajúcej hádke dvakrát bodol kuchynským nožom minimálnej šírky 2 cm násilím strednej až vysokej intenzity svoju družku - poškodenú E. G. do ľavej bočnej strany hrudníka v oblasti 4. až 5. medzirebria v zadnej pazuchovej čiare, v dôsledku čoho poškodená E. G. utrpela zranenie, a to dve bodné rany na bočnej strane hrudníka vľavo, poranenie vnútro hrudného orgánu - pľúc vľavo s priamym ohrozením života a voľný vzduch v hrudnej dutine - pneumotorax vľavo.

Vo vzťahu k namietanej právnej kvalifikácii podľa § 155 Trestného zákona dovolací súd dáva do pozornosti, že z povahy použitej zbrane (nôž), zo spôsobu vykonania útoku, jeho intenzity (silou strednej až veľkej intenzity), smeru jeho vedenia (v oblasti 4. až v 5. medzirebria v zadnej pazuchovej čiare), pohnútky (predchádzajúca hádka) a okolností, ktoré násilnému konaniu zo strany obvineného predchádzali, následkov a nebezpečenstva, ktoré v tom čase družke obvineného E. G. hrozilo, možno jednoznačne vyvodit', že páchatel' musel byť so spôsobeným následkom minimálne uzrozumený. Inými slovami povedané, ak páchatel' zaútočí proti inému predmetom, majúcim povahu zbrane a spôsobom objektívne spôsobilým privodiť ťažkú ujmu na zdraví a zamiera útok na časť tela, kde sú uložené pre život dôležité orgány, nasvedčuje to tomu, že jeho úmyslom je spôsobiť inému ťažkú ujmu na zdraví, a pokiaľ len z dôvodu okolností stojacich mimo jeho vôle takýto škodlivý následok nespôsobí, je dôvodné také konanie právne posúdiť ako pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 155 Trestného zákona.

Za poškodenie dôležitého orgánu podľa § 123 ods. 3 písm. e) Trestného zákona sa považuje len také poškodenie niektorého z telesných orgánov, pri ktorom vzniká nebezpečenstvo pre život, alebo iný závažný dlhotrvajúci následok. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX MUDr. M. H., PhD., znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia traumatológie a jeho následných výpovedí vyplýva, že poškodená E. G. utrpela 2 bodné rany na bočnej strane hrudníka vľavo, poranenie pľúc vľavo, voľný vzduch v hrudnej dutine (pneumotorax) vľavo. Toto zranenie vykazuje vysoký stupeň nebezpečnosti, došlo k poškodeniu vnútro hrudníkového orgánu (pľúc) s priamym ohrozením života. Mechanizmom vzniku zranení je pôsobenie násilia strednej, až vysokej intenzity smerujúcemu zľava, viac zozadu - doprava na bočnú stranu hrudníka vľavo vo 4 - 5 medzirebria v zadnej pazuchovej čiare, toto násilie bolo opakované 2 - krát. Predmetom násilia bol ostrý predmet o minimálnej šírke 2 centimetre. Mechanizmus vzniku zranení podľa výpovede poškodenej je vysoko nepravdepodobný. Vznik zranení pri páde je vysoko nepravdepodobný. Pri tomto zranení bol ohrozený životne dôležitý orgán, a to tým, že boli prepichnuté pľúca vľavo s únikom voľného vzduchu do hrudnej dutiny. Týmto zranením bol priamo ohrozený život poranenej s nutnosťou operačného riešenia. Ďalším ohrozeným životne dôležitým orgánom boli srdce a veľké cievy.

K obvineným namietanej skutočnosti, že sa daného skutku nedopustil, pretože tam nebol v tom čase prítomný, najvyšší súd len parciálne poukazuje, keďže nie je oprávnený preskúmať samotné skutkové zistenia, na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Trnava z 23. marca 2021 (str. 3 - 4), v ktorom súd I. stupňa konštatoval, že bolo jednoznačne preukázané, že obvinený G. bol v čase skutku prítomný v byte s poškodenou, kam sa vrátil z herne Y. A. a kde ho svedok I. po 20.00 hod. počul sa hádať s poškodenou G. a následne ich aj videl kráčať dolu po schodoch po hádke smerom do taxíka, ktorým vodič N. zranenú poškodenú a obvineného odviezol na pohotovosť v Trnave, čo korešponduje časovo aj s údajmi o prijatí pacienta zo zdravotnej dokumentácie poškodenej v znaleckom posudku č. XX/XXXX znalca MUDr. H., s čím sa aj odvolací súd vo svojom uznesení z 18. novembra 2021, sp. zn. 5To/47/2021 (v bodoch 13 až 18) v celom rozsahu stotožnil.

V súvislosti s námietkami obvineného vo vzťahu k subjektívnej stránke jeho konania, dovolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod č. 3/2011, podľa ktorého dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže napĺňať poukaz na to, že vykonaným dokazovaním

nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, na základe konkrétnych skutkových okolností, ktorých správnosť a úplnosť v rámci dovolacieho konania nie je možné skúmať a meniť. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

Pokiaľ obvinený v dovolaní k neprimeranosti uloženého trestu argumentuje tým, že v jeho prípade pri jeho ukladaní mohlo byť aplikované ustanovenie o mimoriadnom zmiernení trestu podľa § 39 Trestného zákona a trest mu bolo možné ukladať pod dolnú hranicu trestnej sadzby, dovolací súd upriamuje pozornosť na stanovisko S 5/2021, podľa ktorého hmotnoprávne ustanovenie § 39 Trestného zákona (resp. § 40 Trestného zákona v znení účinnom do 1. januára 2006) o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody svojou povahou a významom sa primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Trestného zákona a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona, ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku (a ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku) nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Trestného zákona (resp. § 40 Trestného zákona v znení účinnom do 1. januára 2006), v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Trestného zákona, resp. § 40 Trestného zákona v znení účinnom do 1. januára 2006 nezakladá žiadny dovolací dôvod.

V nadväznosti na uvedené potom už len dovolací súd dodáva, že ani námietky proti neprimeranosti trestu, ak bol trest uložený v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby, nenapĺňajú akýkoľvek dovolací dôvod (ako je napr. jeho námietka o neprimeranom dopade uloženého trestu na jeho osobný a rodinný život) a rovnako to platí aj vo vzťahu k námietkam, ktorými sa obvinený dožaduje priznania takých poľahčujúcich okolností, ktoré mu súdmi v pôvodnom konaní v rámci ukladania trestu priznané neboli.

Len mimochodom v osobe obvineného ide o recidivistu, ktorý sa v zmysle registra trestov doposiaľ dostal do kolízie s trestným zákonom v 24 prípadoch, viackrát bol potrestaný nepodmienečnými trestami odňatia slobody, pričom v protiprávnom konaní pokračoval aj po spáchaní teraz preskúmvanej trestnej činnosti, o čom svedčí ukládanie súhrnného trestu k ďalším piatim súdnym rozhodnutiam. Aj napriek námietke obvineného bolo správne ustálené konajúcimi súdmi nezistenie žiadnej poľahčujúcej okolnosti, pričom ani obvinený žiadnu neuvádza.

Dovolací súd tak nezistil ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Keďže trest bol uložený v rozpätí zákonnej trestnej sadzby odňatia slobody (upravenej v zmysle § 38 ods. 4 Trestného zákona, v dôsledku čoho bola jej dolná hranica 7 rokov a 4 mesiace) a druhovej forme predpokladanej zákonom, nemohol byť naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Z pohľadu dovolateľom vytýkaných chýb tak napadnutým rozhodnutím ani konaním, ktoré mu predchádzalo, nebol naplnený akýkoľvek dovolací dôvod, ani zo spektra dôvodov, ktoré dovolateľ priamo uplatnil, ale ani z iných dovolacích dôvodov, pod ktoré by ním uvedené námietky inak bolo možné podradiť (subsumovať).

Dovolací súd preto na neverejnom zasadnutí uznesením podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného odmietol, pretože je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát jednomyseľne.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.